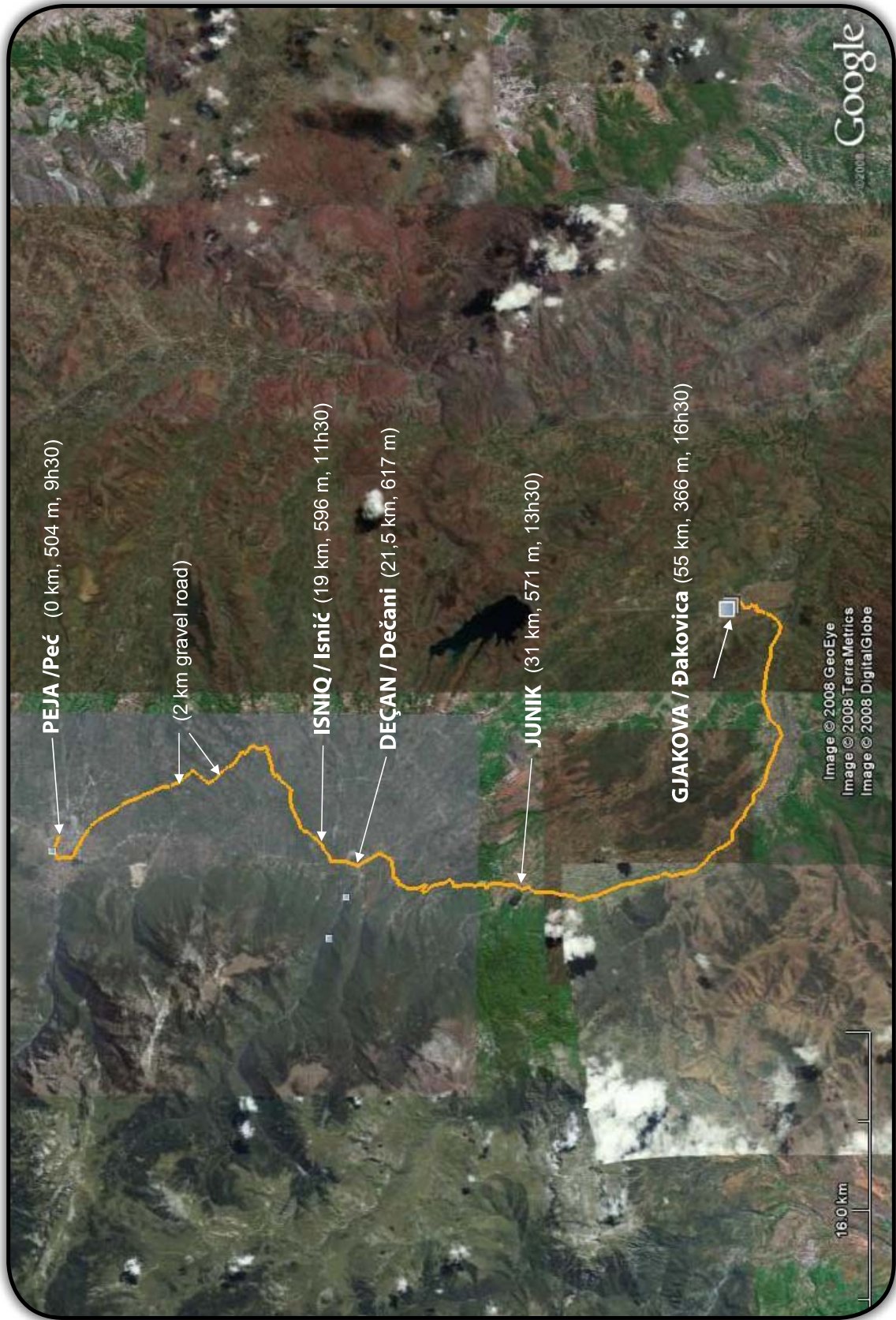

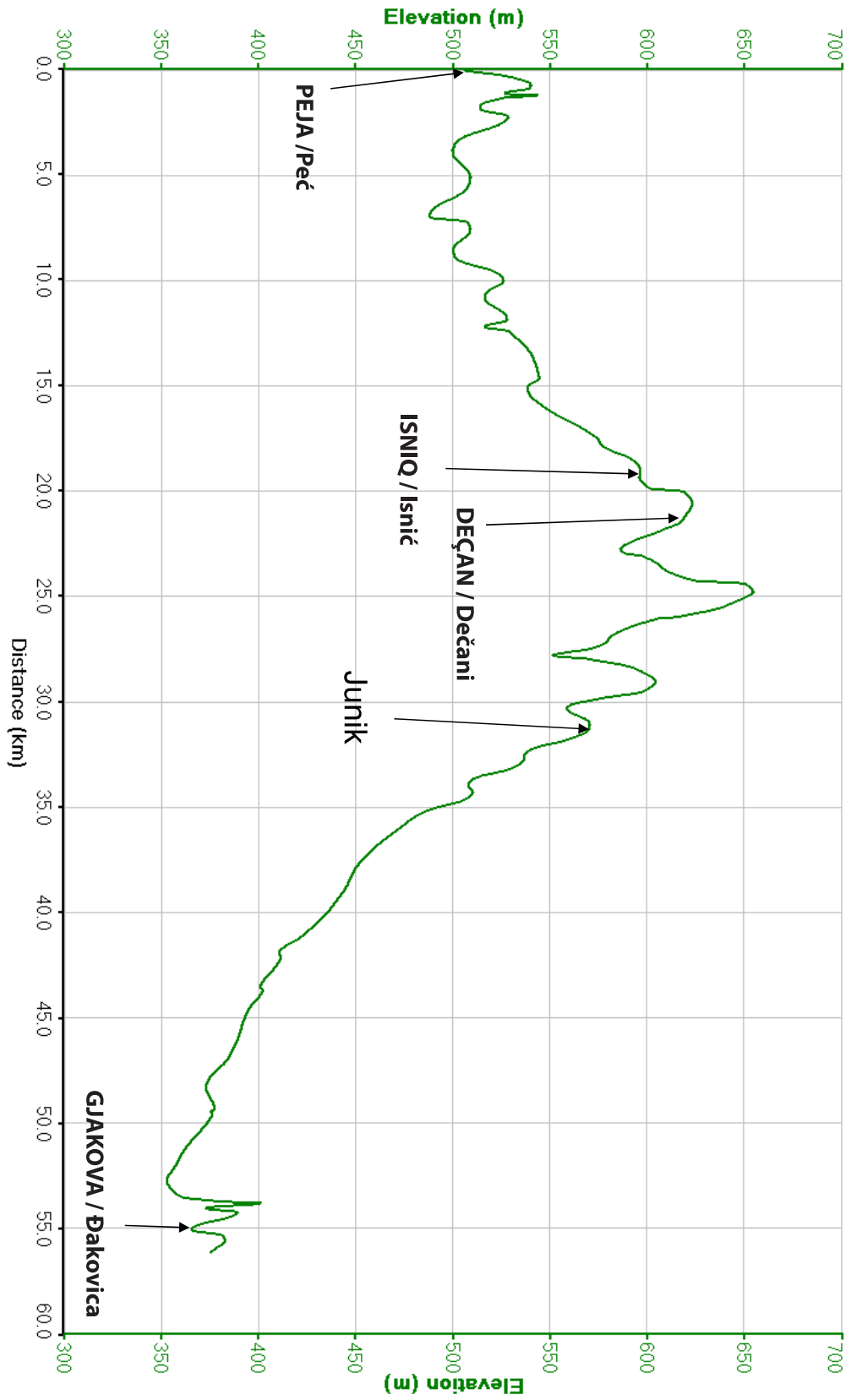
Tour de Culture

turneu kulturor • turneja kulture • culture tour

21.09.2008

PEJA / PEĆ
ISNIQ / ISNIĆ
DEÇAN / DEČANI
JUNIK
GJAKOVA / ĐAKOVICA

Tour de Culture

turneu kulturor • turneja kulture • culture tour

Përshkrim i shkurtër

Turneu Kulturor 2008 është një turne i lirë (jo garues) me biçikleta nga Peja në Gjakovë, përmes Isniqit, Deçanit dhe Junikut. Turneu do të ketë ndalesa, për të zbuluar dhe për tu freskuar, në pjesë të ndryshme të trashëgimisë dhe mund të kënaqën, shijojnë bukuritë dhe pejsazhin e Rrafshit të Dukagjinit.

Turneu do të shmang rrugët kryesore dhe do të drejtohet nga stafi kompetent. Është një turne i lirë (vetëm për kënaqësi) dhe është i përshatshëm për meshkuj dhe femra të të gjitha moshave me biçikletë të zakonshme.

Nëse keni dëshirë të shfrytëzoni tjetër lloj të transportit jomotorik (vrapim, patina, kuaj, etj.) ju lutem ndjeheni të lirë të bëni këtë, për një pjesë të udhimit apo për tërë udhëtimin.

Nëse keni pengesa në lëvizshmëri, ju lutemi na informoni dhe ne do të shikojmë mundësinë e zgjedhjes së këtij problemi.

Turneu fillon nga stacioni i trenit Pejë në orën 9:30 më një ngrohje rreth qytetit. Në Deçan do të ketë një freskim (koktej) në orën 11:30 dhe Junik do të jetë dreka në orën 14:00. Në Gjakovë do të ketë një pritje, mirëseardhje të turneut në orën 16:30. Gjatësia e tërë udhëimit është 50 km. Autobusët e rezervuar enkas për pjesëmarrësit do t'i kthejnë pjesëmarrësit me biçikleta në Pejë në 18:00. Gjithashtu do të ketë autobus për Prishtinë deri në Pejë dhe nga Gjakova në Pejë, në mëngjes dhe do të kthehen në mbrëmje në Prishtinë.

Nëse planifikoni të merrni pjesë, ju lutem na informoni sa më shpejt që është e mundur duke na shkruar në këtë adresë culturetour@unhabitat-kosovo.org, si merrni pjesë, individualisht apo si grup, kështu që freskimi me pije ushqim dhe autobusët mund të rezervohen bazuar në numrin e pjesëmarrësve.

Ju do të merrni informata praktike të mëtejshme përmes të njëjtës adresë.

Objektivat e Turneut Kulturor

*Turneu Kulturor është organizuar me rastin e Javës së Mobilitetit Evropian dhe Ditëve të Trashëgimisë Kulturore Evropiane.

Për më tepër informata rreth Javës së Mobilitetit

Evropian, vizitoni: www.mobilityweek.org

Për më tepër informata rreth Ditëve të Trashëgimisë Kulturore Evropiane, vizitoni: http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/Aware/EHD/default_en.asp

Turneu Kulturor ka për qëllim të:

- Promovojë bukuritë ekzistuese të trashëgimisë kulturore dhe natyrore në Kosovë
- Promovojë transportin jomotorik për një lëvizshmëri më efikase për të gjithë, për jetesë më të shëndoshë dhe për një mjedis më të pastër
- Ngrit vetëdijen ndër grupet e interesit për rëndësinë e rrugëve më të sigurta dhe itinerareve për transportit jomotorik.
- Zbulojë potencialet për zhvillimin e turizmit të qëndrueshëm.
- Fuqizojë pjesëmarrjen dhe involvimin e gruas, shoqërisë civile dhe të hendikepuarëve

Turneu Kulturor është një ngjarje vjetore. Do të zmadhohet çdo herë dhe bëhet një ngjarje e popullarizuar në mbarë Kosovën.

Bëhu pjesë e kësaj ngjarje për të parën herë !

Organizatorët

Komuna e Pejës, Gjakovës, Deçanit dhe Junikut marrin pjesë në Javën e Mobilitetit Evropian dhe bashkë organizojnë Turneun Kulturor 2008 si pjesë e politikave të tyre për mobilitetin dhe trashëgiminë kulturore.

Gjithashtu, Turneu Kulturor bashkë organizohet nga:

Federata e Çiklisteve të Kosovës, Klubi Çiklistëve të Pejës dhe Gjakovës, Trashëgimia Kulturore pa Kufi (CHWB) dhe UN-HABITAT-i, me mbështetje nga Sida dhe Zyra Ndërlidhëse e Komisionit Evropian (ZNKE)

Mohim i përgjegjësive

Një ambulantë, një mekanik dhe një kamionetë për ndihmë do të e shoqërojnë turneun. Freskimet me pije, ushqimi dhe transport do të ofrohet për pjesëmarrësit. POR pjesëmarrja është në llogarinë tuaj dhe ju duhet të llogaritni në pajisjen tuaj, shëndetin tuaj dhe logjistiken në çdo kohë.

Sažet opis

Turneja Kulture 2008 je slobodna turneja (ne takmičenje) bicikloma sa početkom iz Peći do Đakovice, preko Isniča, Dečana i Junika.

Turneja će imati nekoliko pauza, sa mestima za odmor u mnogim delovima kulturnog nasleđa uz mogućnost uživanja u lepom vremenu, lepotama i pejzažu Metohije.

Turneja će izbegavati glavne puteve i biće vođena od strane nadležnog osoblja.

To je jedna slobodna turneja (samo za užitak) pogodna za muškarce i žene svih godina sa običnim bicikloma.

Ako želite da koristite ovu vrstu ne-motornog transporta (trčanje, rošule, konjima, itd,) molimo vas da slobodno to i učinite tokom jednog dela putovanja ili tokom celog putovanja.

Ukoliko budete imali prepreke tokom kretanja, molimo vas da nam javite i mi ćemo pronaći način da rešimo problem.

Turneja počinje na železničkoj stanici u Peći u 9:30 sati sa zagrevanje oko grada. U Dečanima će se biti priređeno osveženje (koktel) u 11:30 časova i u Juniku će se održati ručak u 14:00 časova. U Đakovici će biti priređen doček, dobrodošlica za turneju u 16:30 časova. Dužina celog puta iznosi 50 km. Biće autobusa rezervisanih posebno za učesnike, koji će takođe vratiti sve učesnike sa bicikloma u Peć u 18:00 časova. Takođe biće i autobusa iz Prištine do Peći i iz Đakovice do Peći, ujutru koji će se takođe vratiti uveče u Prištinu.

Ukoliko planirate da učestvujete, molimo vas da nam javite u najkraćem mogućem roku, pišite nam na ovu adresu: culturetour@unhabitat-kosovo.org, o tome da li želite da učestvujete pojedinačno ili u grupi, jer će se osveženje sa pićem, hranom i autobusima rezervisati na osnovu broja učesnika. O daljim aktivnostima možete se informisati preko iste adrese.

Ciljevi Turneje Kulture

Turneja Kulture je organizovana u okviru nedelje za Evropsku Mobilizaciju i tokom proslave Dana Evropske Baštine.

Za dalje informacije o Nedelji Evropske Mobilizacije, posetite: www.mobilityweek.org

Za dalje informacije o Danu Evropske Baštine posetite:

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/Aware/EHD/default_en.asp

Cilj Turneje Kulture je:

- Promovisanje očuvanja lepote kulturnog i prirodnog nasleđa na Kosovu
- Promovisanje nemotornog transporta za efikasnije kretanje svih, za zdraviji život i zdraviju okolinu
- Podizanje svesnosti među zainteresovanim grupama o značajnosti sigurnijih puteva i puteva nemotornog transporta.
- Otkrivanje potencijala za razvoj održivog turizma
- Ohrabrenje žena, civilnog društva i hendikepiranih da učestvuju
- Turneja Kulture se događa jednom u godini, i biće svaki put šireg obima i popularni događaj na celom Kosovu.

Budi i ti deo ovog događaja po prvi put!

Organizatori

Opštine Peć, Đakovica, Dečani i Junik učestvuju u Nedelji evropske mobilizacije i zajedno organizuju Turneju Kulture 2008 kao deo njihove politike za mobilizaciju i kulturno nasleđe.

Takođe Turneju Kulture organizuju:

Federacija Bicilkista Kosova, Biciklistički Klub Peći i Đakovice, Kulturno Nasleđe bez Granica (CHwB) i UN-HABITAT, sa podrškom od Side i Kancelarija za Vezu sa Evropskom Komisijom (KLEK).

Odricanje odgovornosti

Jedna kola hitne pomoći, jedan mehaničar i kamionet za pomoć pratiće tokom turneje. Osveženje sa pićem, hranom i transportom bice obezbeđeno za sve učesnike. ALI učestvovanje je na vaš račun i vi treba da obezbedite vašu opremu, zdravlje i logistiku sve vreme.

Practicalities in Brief

Culture Tour 2008 is a leisure bicycle tour from Peja/Pec to Gjakova/Djakovica, via Isniq/Isnic, Deçan/Decane and Junik. The tour will stop for discovery and refreshment at various cultural heritage sites on the way (bring your cameras). In between, enjoy the beautiful country and scenery of Dukagjini region.

The Culture Tour will avoid main roads and is guided by competent staff. It is a leisure tour that will suit most reasonably fit women and men of all ages with a reliable every day bicycle.

If you feel like using another type of non-motorised transport (jogging, skating, horse, etc.) please feel free to do so, for part or for the whole trip. If you have a mobility impairment, please inform us and we will seek a solution.

The tour starts from Peja/Pec train station at 9h30 with a warm-up tour through the city. It will call in Deçan/Decane round 11h30 for refreshments and in Junik round 13h30 for lunch. It will be welcomed in Gjakova/Djakovica at 16h30. The length of the entire trip is 55 km. Chartered buses will return participants and bicycles to Peja/Pec round 18h00.

If you plan to participate, please inform us as soon as possible by writing to culturetour@unhabitat-kosovo.org, individually or as a group, so refreshments, food and buses can be ordered accordingly. You will receive further practical information through the same channel.

Objectives of the Culture Tour

The Culture Tour is organised on the occasion of the European Mobility Week and the European Cultural Heritage Day.

To find out more about the European Mobility Week, visit www.mobilityweek.org

To find out more about the European Cultural Heritage Days, visit:

http://www.coe.int/t/dg4/cultureheritage/Aware/EHD/default_en.asp

Culture Tour objectives are:

- Promote existing beauties of cultural and natural heritage in Kosovo
- Promote non-motorised transport for more efficient mobility for all, for healthy lifestyles and for a cleaner environment
- Increase awareness among stakeholders about the importance of safer roads and non-motorised transport itineraries
- Discover potentials for developing sustainable tourism
- Empower participation and involvement of women, civil society and people with disabilities

Culture Tour is an annual event. It will grow with each edition to become a Kosovo wide popular event. Be part of it from its first edition!

Organisers

The Municipalities of Peja/Pec, Gjakova/Djakovica, Junik and Deçan/Decane participate in the European Mobility Week and co-organise the Culture Tour 2008 as part of their mobility and cultural heritage policies.

Furthermore, Culture Tour is co-organised by:

Cyclist Federation of Kosovo, Cycling Clubs of Peja/Pec and Gjakova/Djakovica, Cultural Heritage without Borders and UN-HABITAT Kosovo MuSPP, funded by Sida and with the support of the European Commission Liaison Office.

Disclaimer

An ambulance, a mechanic and a back-up truck will accompany the tour. Refreshment and food as well as transport will be provided. BUT participation is at own risk, the organiser decline any responsibility for your health, safety and comfort. You should be able to rely on your own fitness, gear and logistics at any time.

ÇARSHIJA E PEJËS

ČARSIJA U PEĆI

THE PEJA STREET

ÇARSHIA E PEJËS / ČARSIJA U PEĆI / PEJA - PEĆ STREET

Për herë të pare është përmendur kah fundi i shekullit të pesëmbëdhjetë. Çarshia ishte qendra ekonomike e qytetit, si dhe pjesa më e vjetër e tij, ku ishte përqendruar prodhimi zejtar dhe shitja e mallrave dhe prodhimeve bujqësore. Edhe këtu, organizimi esnafor i prodhimit mesjetar ndikoi në kompozimin e tërësisë strukturale urbarkitektonike të tregut.

Njësitë themelore dyqanet, në përbërje të strukturës urbarkitektonike të Çarshisë së vjetër në Pejë, shquhen me tipare stilistike karakteristike për Shkollën Kosovare të mjeshtrit popullor shqiptar, do thotë, u ndërtua nga mjeshtri popullor i kësaj shkolle.

Dispozicioni struktural urbanistik i njësive të Pazarit të vjetër të Pejës, spikat me tipare karakteristike formësuese, dhe të njëjtën e përbëjnë katër njësi themelore si pjesë integrale e sistemit tërësor urbarkitektonik, të cilat populata vendëse i emëroi si më poshtë:

1. Çarshia e madhe; 2. Çarshia e gjatë; 3. Çarshia e vogël OKOLI; 4. Çarshia e shatërvanit

Veç këtyre njësive, në strukturimin hapësinor urbarkitektonik të Pazarit bënin pjesë edhe Lama, sheshet e hapura, ku tregtohej në ditë të caktuara të javës.

.....

Čarsija u Peći po prvi put je spomenuta krajem XV stoleca. Čarsija u Peći bila je ekonomski centar grada, kao i stari deo grada, gde je fokusiran zanatlijski proizvod kao i prodaja poljoprivrednih dobara. I ovde, zanatlijsko organizovanje gotske proizvodnje je uticalo na kompoziciju celokupne strukturalne urbano-arhitektonske pijace.

Osnove jedinice prodavnice, u sastavu urbano-arhitektonske strukture stare Čaršije u Peći, istaknute su stilskim aspektima karakterističnim za Kosovsku Školu Albanskog narodnog majstora, znači, izgrađene su od narodnog majstora ove škole.

Urbanistička strukturalna dispozicija jedinica pijace stare u Peći, izobličenje karakterističnih oblikovanih aspekata, koji sačinjavaju četiri osnovne jedinice kao integralni deo celokupnog urbano-arhitektonskog sistema, koje je mesno stanovništvo imenovalo kao:

1. Velika Čaršija; 2. Čaršija; 3. Mala Čaršija OKOLI; 4. Čaršija Šadrvana

Izuzet ovih jedinica, u strukturi prostora urbano arhitektonskih na pijaci nalazili su se i otvoreni trgovi, gde se trgovalo određenim danima u nedelji.

.....

The Peja/Pec Street (Çarshija e Pejës) was mentioned for the first time at the end of the 15th century.

The Peja/Pec Street was the city's oldest part and commercial center where artisan production and markets concentrated. Here too, the guilds had a strong impact on the structural and architectural composition of the marketplace.

The shops that are the basic elements of Old Street in Pejë/Pec, are characterized by stylistic features that are typical for the Kosovarian school of Albanians popular craftsman.

The structure of the Old Marketplace of Pejë/Pec consists of four units: :

1. Çarshia e madhe (Large Street); 2. Çarshia e gatë (Long Street); 3. Çarshia e vogël OKOLI (Little Street); 4. Çarshia e shatërvanit (Fountain Street)

These units were completed with the "Lamas" open squares, where markets were held on specific days of the week.

burimi/izvor/source: EHD2007/INTERSOS – PEJA/PEĆ CARSHIJA

KULLA E OSDAUTAJVE

OSDAUTAJ KULLA

OSDAUTAJ'S KULLA

KULLA E OSDAUTAJVE NË ISNIQ / OSDAUTAJ KULA U ISNIĆU / OSDAUTAJ'S KULLA IN ISNIQ / ISNIĆ

Kulla e Osdautajve gjendet ne kompleksin e vjetër të kullave në fshatin Isniq. Nga tri kulla me katër etazhe që ekzistonin ne Rrafshin e Dukagjinit kjo është e vetmja që ngeli deri në ditët e sotme.

Kulla është ndërtesë e trashëguar nga shekulli XVIII dhe XIX, karakteristike për pjesën perëndimore të Kosovës dhe verilindore të Shqipërisë. Kullat janë dëmtuar dhe zhdukur në masë të madhe mirëpo ato që kanë mbetur, pas restaurimit ofrojnë kushte ideale për zhvillimin e turizmit kulturore duke ofruar një atraksion unik për etnokulturën e këtij mjedisi.

Kulla me planimetri katror, është e ndërtuar në sistemin masiv me mure guri të trashësisë mbi 60 cm të lidhur me llaç gëlqeror, e ndarë në meskate me traje masive gështenje ose bungu dhe e mbuluar me tjegulla të tipit çeremide ose në raste të veçanta edhe me gur rrasa. Kullat më të përhapura janë kryesisht në tre kate, mirëpo ekzistojnë edhe disa ekzemplarë me katër kate.

Restaurimi i kullës së Osdautajve u realizua në bashkëpunim me Agjensioni Evropian për Rindërtim-AER, Fondacionin Suedez-Trashëgimia Kulturore pa Kufij-CHwB, Departamentin e Kulturës të Kosovës-DKK, Institutin e Mbrojtjes së Monumenteve të Kosovës-IMMK si dhe të Komunës së Deçanit dhe të Pejës.

Osdautaj Kula u Isniću nalazi se u starom kompleksu kula u selu Isnić. Od svih tri kula sa četiri etažiteta u Metohiji ona je jedina koja je ostala do dan danas.

Kula je zgrada-nasledstvo iz XVIII i XIX-tog veka, karakteristična za zapadno područje Kosova i severno-istočni deo Albanije. Kule su bile oštećene i značajno nestale međutim, one koje postoje posle restauracije pružaju idealne uslove za razvoj kulturnog turizma pružajući jedinstvenu atrakciju za etnokulturu ovog područja.

Kvadratni planimetar kule je izgrađen u masivnom sistemu sa kamenim zidovima debljine iznad 60 cm povezanih krečno-gipsnom masom, podeljenih na međuspratove sa masivnim gredama kestena ili bukve i pokrivene pločicama vrste čeramida ili u nekim posebnim slučajevima sa kamen pločicama. Najpoznatije kule su uglavnom izgrađene na tri sprata, ipak postoje i neki primeri sa četiri sprata.

Restauracija Osdautaj Kule je izvršena u saradnji za Evropskom Agencijom za Rekonstrukciju – EAR, Švedskom Fondacijom – Kulturno Nasleđe bez Granica – CHwB, Kosovskom Direkcijom za Kulturu – KDK, Kosovskim Institutom za Zaštitu spomenika – KIZM i takođe uz saradnju Opština Dečani i Peć.

Osdautaj's Kulla is located in the old complex of kullas in the village of Isniq/Isnic. There were three kullas with four floors in Dukagjini Plain; but now Osëdautaj's Kulla is the only one that still remains today.

Kullas were built in the 18th and 19th century in the West of Kosovo and the North-East Albania. Kullas were damaged and destroyed in large numbers, but some still remain and, after the restoration, offer the good conditions for cultural tourism development with the unique attraction for the ethno-culture in these areas.

Kullas have a square plan and are built 60 cm thick walls of stone and plaster. The floors are made of by massive chestnut or oak beams. The roofs are covered with tiles (also called çeremide), or, in some cases, are covered with stone slabs. Most Kullas have two or three stories, but there are some exceptions with four stories.

The restoration of Osdautaj's Kulla is implemented in cooperation with European Agency for Reconstruction (EAR), Culture Heritage without Borders (CHwB) funded by Sida, the Culture Department of Kosovo, the Institute for Protection of Monuments and the Municipalities of Deçan/Dečani and Peja/Pec.

burimi/izvor/source: CHwB – Kulla e Osdautajve në Isniq / Osdautaj Kula u Isniću / Osëdautaj's Kulla in Isniq / Isnić

MANASTIRI I DEÇANIT

DEÇANSKI MANASTIR

DEÇAN/DEÇANI MONASTERY

MANASTIRI I DEÇANIT / DEČANSKI MANASTIR / DEÇAN/DEČANI MONASTERY

Është ndërtuar në mes të viteve 1327-1335 dhe përfaqëson një sintezë të veçantë Bizantine dhe traditës mesjetare perëndimore. Manastiri dhe në veçanti vizatimet e sajë gjithashtu ushtrojnë një influencë të rëndësishme në zhvillimin e artit dhe të arkitekturës gjatë periudhës otomane.

Manastiri i Deçanit përfaqëson një shembull të shquar të fazës së fundit të zhvillimit të arkitekturës Serbe-Sllave. Konstruktimi ka integruar traditën lindore Bizantine me traditën perëndimore mesjetare.

Konaku Leontije është një shtëpi dy katërshe mysafiresh i rëndësisë së veçantë për Manastirin ortodoks Serb në Deçan, ndërtuar në vitin 1748. Konaku është një ndër komplekset të Manastirit i cili është shpallur nga UNESCO si Objekt i Trashëgimisë Botërore në vitin 2004.

INTERSO-i ka bashkëpunuar në realizimin e restaurimit të Konakut, duke ditur se Konaku ka funksionuar në tërësi si një pjesë integrale e Manastirit, ku është shfrytëzuar si shtëpi mysafiresh dhe si punëtori artizanale. Duke qenë me një strukturë gjysmë të rrënuar Konaku tashmë është një godinë e madhe me një lozhë druri madhështore.

Dečanski Manastir je izgrađen u toku 1327 – 1335god. I predstavlja jedinstvenu Vizantijsku sintezu i srednjovekovnu tradiciju Zapada. Manastir i njegove značajne freske predstavljaju posebnu influencu u odvijanju umetnosti i arhitekture tokom Otomanskog perioda. Dečanski Manastir predstavlja istaknut primer poslednje faze razvoja Srpsko Slovenske arhitekture. Izgradnjom su integrisane Istočna Vizantija i Zapadnja srednjovekovna tradicija.

Konak Leontije je istaknuta dvospratna gostinska kuća Srpskog Pravoslavnog Dečanskog Manastira, izgrađen 1748 god. Jedan je od kompleksa zgrade Manastira koji je bio proglašen Objektom Kulturnog Nasleđa UNESCA u 2004 god.

INTERSOS je saradivao u realizaciji restauracije, imajući u vidu da je Konak u potpunosti funkcionisao kao integralni deo Manastira, i bio korišćen kao gostinska kuća i radionica ručnih radova. Budući da je bio razorene strukture, Konak je sada velika zgrada sa impresivnom drvenom ložom.

It was built between 1327 and 1335 and represents an exceptional synthesis of Byzantine and Western medieval traditions. The monastery and particularly its paintings also exercised an important influence on the development of art and architecture during the Ottoman period.

Deçan/Decani Monastery represents an outstanding example of the last phase of the development of the Serbian-Slav architecture.

The Konak Leontije is the prominent two-story guesthouse of the Serbian Orthodox Monastery at Deçan/Decane, built in 1748. It is one of the complexes of buildings of the Monastery which was declared a UNESCO World Heritage Site in 2004. INTERSOS collaborated in the realization of the restoration, following which, the Konak has functioned fully as an integral part of the Monastery, in operation as guest house and artisan workshop.

burimi/izvor/source: **UNESCO – Manastiri i Deçanit / Dečanski Manastir / Deçan - Dečani monastery**

KULLA E RAMË ZYMERAJT

RAME ZUMERAJ KULA

RAMË ZYMERAJ'S KULLA

KULLA E RAMË ZYMERAJT - JUNIK / RAME ZUMERAJ KULA – JUNIK / RAMË ZYMERAJ'S KULLA IN JUNIK

Kulla është shtëpi banimi me bazë drejtkëndëshe; zakonisht ka dy ose tri kate dhe shumë rrallë katër kate. Bodrumi zakonisht është përdorur për strehim të kafshëve. Në katin e parë gjendet "dhoma e zjarrit" dhe dhomat të cilat janë shfrytëzuar nga anëtarët e familjes dhe në katin e sipërm gjendet dhoma e mbledhjes së burrave Oda e Burrave. Kulla përveç funksionit të banimit dhe mbrojtjes në raste emergjente, kishte edhe kuptime tjera. Oda e burrave ka luajtur rolin e institucionit me rëndësi të veçantë historike, sociale, politike, ekonomike, kulturore, juridike dhe edukative gjatë Rilindjes Kombëtare Shqiptare e edhe më vonë varësisht prej rrethanave socio-politike në Kosovë.

Juniku gjendet në pjesën Perëndimore të Kosovës, afër Alpeve Shqiptare. Ka pozitë të mirë gjeografike e cila zgjatet kah veri perëndimi l rrafshit të Dukagjinit, pranë grykës piktoreske të Lumit Erenik, ku gjarpëoret nëpër luginat e Alpeve Shqiptare.

Kullat në tërësinë e vjetër të Junikut ishin ndërtuar dhe koncentruar rreth familjeve që kishin origjinë të përbashkët klanore. Lagjet ishin krijuar larg nga njëra tjetra, kryesisht sepse klanet preferonin mbajtjen e distancave të tilla. Marrë këtë në konsideratë, kullat e vëllezërve në një lagje ishin ndërtuar afër njëra tjetrës, derisa vet lagjet ishin të organizuara në atë mënyrë që të tregonin përkatësinë e klanit. Kjo sjellë konkludimin se Juniku si vendbanim rural l takon tipit të lagjeve, lagje vëllezërish.

Kjo ndërtesë mund të përdoret si pikë fokusi për shërbimet e shumta kulturore dhe turistike, si fjetja dhe mëngjesi. Gjithashtu do të dëshmonte se restaurimi është vetëm hapi l parë drejt vetëmbrojtjes dhe revitalizimit të trashëgimisë kulturore, si dhe menaxhimi afatgjatë adekuat është l domosdoshëm për arritjen e këtij qëllimi.

Kula je kuća boravište pravougaonog plana; obično ima dva ili tri sprata ili veoma retko i četvrti sprat. Podrum se obično koristio za čuvanje životinja. Na prvom spratu se nalazi "soba vatre" i sobe korišćene od strane članova porodice dok se na poselndjem spratu nalazi soba u kojoj se skupljaju muškarci, takozvana Oda Muškaraca. Kula je pored funkcije stanovanja i zaštite u hitnim slučajevima imala i druge funkcije. Oda muškaraca je igrala ulogu institucije sa značajnom istorijskom vaznošću, socijalnom, političkom, ekonomskom, kulturnom, pravnom i edukativnom tokom Albanskog Nacionalnog Preporoda i kasnije u zavisnosti od društveno-političkih okolnosti na Kosovu. Junik se nalazi na zapadnom delu Kosova, blizu Albanskih Alpa. Ima dobru geografsku poziciju jer se širi na sever i zapad Metohije, ka susednoj živopisnoj klisure reke Erenik, koja se previja kroz doline Albanskih Alpa. Kule u starom delu Junika su izgrađene i usredsređene oko porodica zajedničkog porekla-klana. Susedstva su izgrađena daleko jedna od drugih, uglavnom zato što su klanovi više voleli da održavaju takvu distancu među sobom. Uzimajući to u obzir, kule braće u jednom susedstvu su bile izgrađene jedna nadomak druge, dok je samo susedstvo bilo organizovano na takav način da je određivalo kojem klanu braća pripadaju. To dovodi do zaključka da Junik kao ruralno stanovništvo pripada toj vrsti susedstava- bratstvu. Ova zgrada može da se upotrebi kao fokusna tačka za veliki broj kulturnih i turističkih usluga, kao što su noćenja i doručak. To bi pokazalo da je rekonstrukcija samo prvi korak ka čuvanju i obnovi kulturne baštine, uz adekvatno dugotrajno upravljanje neophodno za ostvarenje ovog cilja.

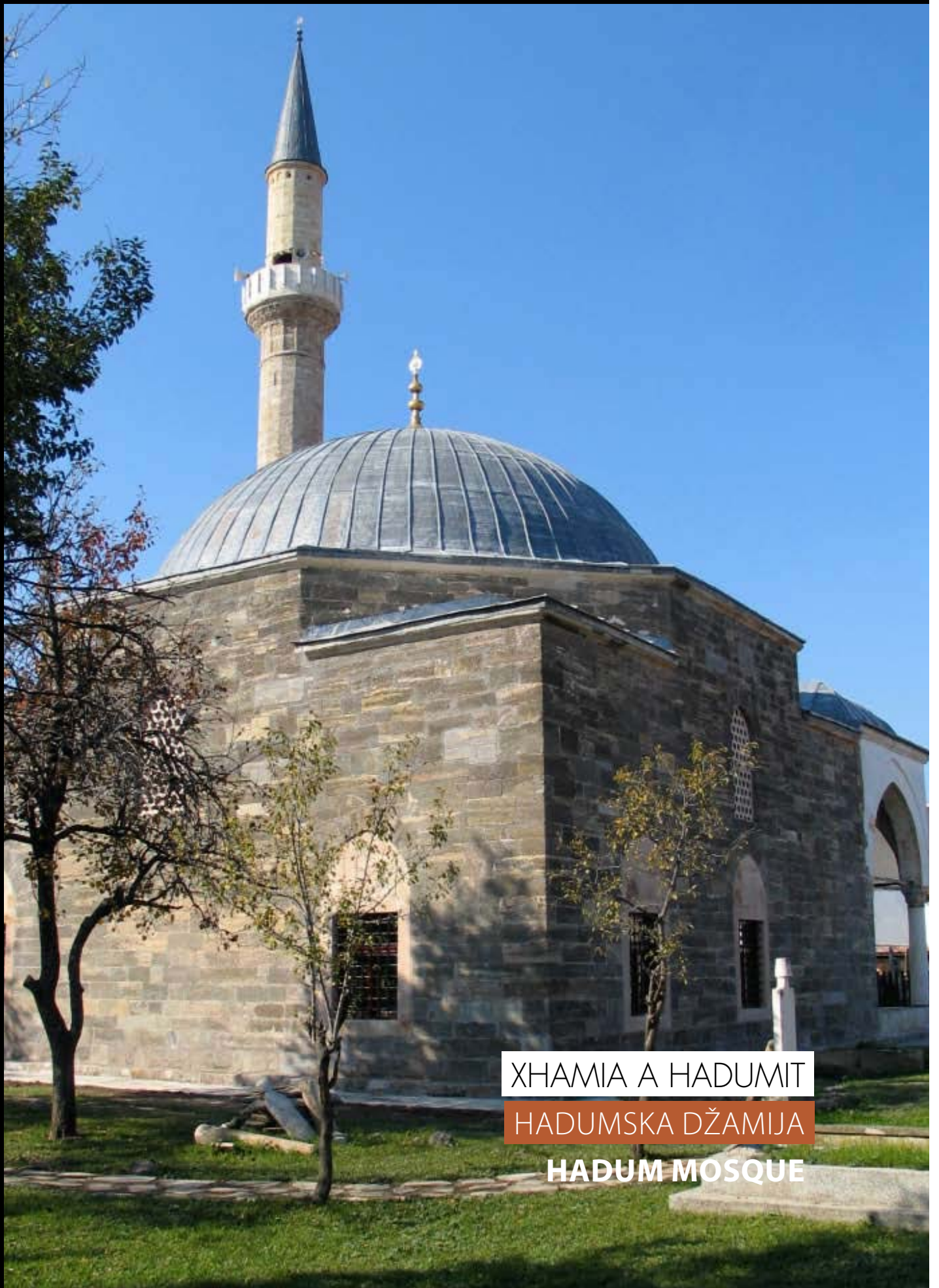
A kulla is a family fortress. The basement was usually used as animal shelter,. The first floor was the so-called "fire house" family apartments and the upper floor was the men's gathering room (Oda e Burrave).

The men's gathering room played the role of an institution with great historical, social, political, economical, cultural, juridical and educational importance during the Albanian national renaissance and even later, depending on the social-political circumstances in Kosova.

The kullas in the old ensemble in Junik were built and concentrated around families that had a common clan origin. Neighborhoods were created far from each other, mainly because clans preferred maintaining such distances. Considering this, kullas of brothers in one neighborhood were built close to each other, while the neighborhoods themselves were organized in such a manner as to indicate clan belonging.

This building could be used as a focal point of many cultural and tourist services, such as bed and breakfast. It would also show that restoration is only the first step towards safeguarding and revitalizing items of cultural heritage, and that appropriate long-term management is necessary for successful completion of this goal.

burimi/izvor/source: CHwB - KULLA E RAMË ZYMERAJT - JUNIK / Rame Zumeraj Kula – Junik / Ramë Zymeraj's kulla in Junik

XHAMIA A HADUMIT

HADUMSKA DŽAMIJA

HADUM MOSQUE

XHAMIA E HADUMIT NË GJAKOVË / HADUMSKA DŽAMIJA U ĐAKOVICI / HADUM MOSQUE IN GJAKOVA / ĐAKOVICA

Xhamia e Hadumit në Gjakovë është ndërtuar në dekadën e fundit në shekullin XVI, 1594-95, dhe shfaqë një ndër shembujt më të shquar të këtij lloji të arkitekturës në Kosovë. Është objekt fetar i mbuluar me kupolë dhe është i vendosur në qendër të tregut të vjetër në Gjakovë, dhe si tip i takon formave klasike të xhamive të stilit Islamik-Kosovar.

Ndërtesa ka bazë drejtkëndëshe ku minarja ngritët nga muri jug-perëndimorë. Skema e saj kompozicionale është e përbërë nga pjesët përcjellëse: dhoma e lutjeve, vestibuli-hajati në pjesën veriperëndimore dhe minarja. Xhamia është e rrethuar me varreza, në të cilat gurët e varrezave kanë punim të veçantë, të gravura dhe me epigrafe në shkrimin e vjetër Otoman.

Rindërtimi i minares së dëmtuar gjatë luftës së vitit 99-të dhe restaurimi i eksterierit është bërë prej vitit 2003-2005, me bashkëfinancim, nga USA Packard Instituti i shkencave Humane dhe Agjensioni Suedez për Zhvillim Ndërkombëtar-Sida, nën menaxhimin e Fondacionit Suedez, Trashëgimia Kulturore pa Kufij.

Nga Prilli i këtij viti, xhamia është nën rikonstruim i përqendruar në dekorimin e enterierit, pikturimin e mureve, dritareve dhe elementeve të drurit. Kjo fazë prezanton projektin e parë të financuar nga UNESCO në Kosovë, dhe është implementuar nga CHwB.

Hadumska Džamija u Đakovici je izgrađena u poslednjoj deceniji XVI veka, godine 1594-95, i predstavlja jedan od vrlo značajnih primera ove vrste arhitekture na Kosovu. To je verski objekat prekriven kupolom i nalazi se u samom centru stare čaršije u Đakovici i kao vrsta pripada klasičnom modelu džamije Islamsko-kosovskog stila.

Zgrada ima pravougaoni plan gde se minaret uzdiže sa jugo-zapadnog zida. Kompozicionalna šema je sastavljena od dodatnih delova: soba za molitvu, vestibula – hajat u severozapadnom delu i minaret. Džamija je okružena grobljem, gde je nadgromno kamenje posebno izrađeno sa izgraviranim epigrafima u starom Otomanskom stilu.

Izgradnja minareta oštećenog tokom rata 99-te i restauracija eksterijera je rađena od 2003-2005 godine, sa zajedničkim ulaganjem USA Packard, Instituta za Društvene Nauke i Švedske Agencije za Međunarodni Razvoj – Sida, pod upravom Švedske Fondacije, Kulturno Nasledje bez Granica.

Od aprila ove godine, džamija je pod rekonstrukcijom usredsređenom na dekoraciju enterijera, slikanje zidova, prozora i drvenih elemenata. Ova faza predstavlja prvi projekat financiran od strane UNESCO-a na Kosovu a sprovodi je CHwB.

The Hadum Mosque in Gjakova/Djakovica was built in the last decade of XVI century, 1594-95, and represents one of the remarkable examples of this kind of architecture in Kosovo. Its a dome covered religious building and it is placed in the center of the Old Market in Gjakova/Djakovica, and as a type it belongs to the classic forms of the mosques of the Islamic – Kosovar style.

The building consists of the following parts: the prayer hall, the vestibule – hajat on the northwestern facade and the rectangular base minaret adjacent to the South-Western wall. The mosque is surrounded by a cemetery, in which gravestones are crafted with particular stoneworks, engraved and epigraphed in old Ottoman script.

The reconstruction of the minaret damaged in '99, and restoration of the exterior were carried out in 2003-2005, with joint funding, from USA Packard Humanities Institute and Swedish International Development Agency (Sida), under the management of Swedish foundation Cultural Heritage without Borders (CHwB).

Since April of this year, the mosque interior decoration, wall paintings, windows and wooden elements, is under restoration,. This phase presents the first UNESCO funded project in Kosovo, and was implemented by CHwB.

burimi/izvor/source: CHwB - Xhamia e Hadumit në Gjakovë / Hadumska Džamija u Đakovici / Hadum Mosque in Gjakova / Đakovica

Tour de Culture

turneu kulturor • turneja kulture • culture tour

21.09.2008

PEJA / PEĆ
ISNIQ / ISNIC
DEÇAN / DEČANI
JUNIK
GJAKOVA / ĐAKOVICA

KK DEÇAN-SO DEÇANE - MUNICIPALITY DEÇAN/DEÇANE

KK PEJE - SO PEĆ - MUNICIPALITY PEJA/PEĆ

KK GJAKOVË-SO ĐAKOVICA - MUNICIPALITY GJAKOVA/ĐAKOVICA

KK JUNIK - SO JUNIK - MUNICIPALITY JUNIK